

АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

МАТЕРІАЛИ XVII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
26 ТРАВНЯ 2022 Р.

УДК 330(063)

A90

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол №1 від 31.01.2022 року)

Редакційна колегія:

О. О. Непочатенко – доктор економічних наук (відповідальний редактор);
Ю. О. Нестерчук – доктор економічних наук (заступник відповідального редактора);
М.І. Мальований – доктор економічних наук;
Л. Ю. Мельник – доктор економічних наук;
С. Ю. Соколюк – доктор економічних наук;
О. Г. Пенькова – доктор економічних наук;
Р. П. Мудрак – доктор економічних наук;
О. Т. Прокопчук – доктор економічних наук;
Ю. В. Улянич – кандидат економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

A90 **Аспекти** стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин, матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції. 26 травня 2022 р. Умань : 2022. 221с..

ISBN 978-966-304-263-3

Збірник містить доповіді викладачів та вчених, які були розглянуті на XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки», що відбулася 26 травня 2022 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються питання стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

Розраховано на аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330(063)

ISBN 978-966-304-263-3

©Уманський національний університет садівництва, 2022

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Власюк С.А., к.е.н., доцент

Цимбалюк Ю.А., к.е.н., доцент

Ролінський О.В., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Ефективна діяльність та подальший розвиток підприємницьких структур в аграрній сфері залежить від механізму злагодженості реалізації інструментів фінансової політики, яка формується на основі фінансової діяльності потребуючи дієвого управління для досягнення основної мети господарюючого суб'єкта. Реалізація фінансової політики в аграрній сфері провадиться за допомогою фінансового механізму, який виступає як система елементів формування, залучення, нагромадження, продукування, використання фінансових ресурсів, принципів, методів та фінансово-економічних важелів і інструментів.

Основними складовими фінансового механізму підприємницьких структур в аграрній сфері виступає державна підтримка (державні програми розвитку), кредитування, інвестування та страхування [1].

В Україні фінансове забезпечення аграрної сфери залишається досить незадовільним: віддаленість населених пунктів від необхідної інфраструктури, погодні ризики, концентрація врожаю та волатильність цін збільшують кредитний ризик для кредиторів, знижуючи їх бажання щодо фінансування сектору. Технологіям оцінки ризиків часто бракує точності для оцінки інвестиційних можливостей у сільській місцевості. Фінансування сільськогосподарського сектору вимагає цілісних стратегій управління ризиками та тісної співпраці з постачальниками технологій та агробізнесом. Відсутність доступу до фінансового забезпечення унеможливорює впровадження нових технологій та підвищення ефективності діяльності.

Проте, потреба додаткового фінансування аграрної сфери, гостро постає в період посівної, а саме наразі, в умовах війни – відсутність коштів, паливо-мастильних матеріалів, добрив, блокування логістики, перебої (відсутність) з постачанням агротехніки та обладнання, призупинка експорту заблокували доступ до джерел фінансування. Зазвичай, підприємницькі структури в аграрній сфері, реалізували на експорт зібраний торік врожай, що й слугувало додатковим джерелом. Наразі, вся портова інфраструктура країни заблокована агресором.

За оцінками Мінагрополітики, загальна потреба в обігових коштах для проведення весняно-польових робіт в 2022 році складає близько 100 млрд гривень. Саме тому прийнято Постанову КМУ «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо забезпечення кредитної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам»:

- Державні гарантії малим та середнім сільгоспвиробникам з оборотом не більше 20 млн євро в рік, що є еквівалентом господарюючого суб'єкту та оброблює до 10 000 га.

- Компенсація відсоткової ставки за залученими кредитами (тіло кредиту не перевищує 50 млн грн).

- Кредитування надається виключно для проведення сільськогосподарської діяльності (посівної) на період дії воєнного стану.

- Для отримання кредиту суб'єкт підприємницької діяльності має бути сільськогосподарським товаровиробником відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (*питома вага вартості с./г. товарів/послуг становить не менше 75 % вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 податкових періодів сукупно*).

- Термін дії кредиту становить до 6 місяців.

- Максимальний розмір державних гарантій за портфельними кредитами до 80% [2].

Зміни торкнулися і податкового законодавства для аграріїв: встановлено особливості оподаткування єдиним податком з 01.04.2022 до припинення воєнного стану (можливість не сплачувати єдиний податок платниками 1 та 2 груп; розширення кола платників спрощеної системи оподаткування – на 3 групи; збільшення для платників 3 групи межі доходу до 10 млрд грн на рік та зняття обмежень по кількості найманих працівників; збільшення кола платників, якими не сплачуватиметься земельний податок за рахунок платників податків, що перейдуть із загальної системи оподаткування на спрощену; зменшення ставки єдиного податку для платників 3 групи до 2% від доходу); встановлення ставки акцизного податку на пальне у розмірі 0 євро та 7 % ПДВ; скасування оподаткування земельним податком та орендною платою за землю з березня 2022 року до кінця року наступного, за яким скасовано воєнний стан на територіях, де ведуться бойові дії, на тимчасово окупованих територіях. На територіях, де ведуться бойові дії, на тимчасово окупованих територіях відмінено сплату мінімального податкового зобов'язання за 2022 та 2023 роки; скасовано оподаткування екологічним податком за 2022 рік. Благодійна допомога, надана учасникам бойових дій та особам, які проживають на території бойових дій, не буде оподатковуватися ПДФО. Звільнення від сплати ПДВ за товари, що були знищені під час війни, а також передані на потреби оборони та ін. Крім цього, для спрощення процедур та полегшення посівної кампанії: скасовано додаткові процедури із сертифікації насінневого матеріалу; дозволено експлуатацію сільгоспмашин без їх реєстрації; створено аграрну та онлайн-платформу для потреб аграріїв [3].

Отже, сучасна фінансова політика в аграрній сфері потребує подальшого розвитку, особливо в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Танклевська Н. С., Ярмоленко В. В., Синенко О. О. Модернізація фінансового механізму у сфері регіонального агробізнесу. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 11–17. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.15.11
2. Лещенко Р. Уряд затвердив зміни до надання фінансової державної підтримки аграріям під час посівної. Міністерство аграрної політики та продовольства України. 13 березня 2022 року. URL : <https://minagro.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-zmini-do-nadannya-finansovoyi-derzhavnoyi-pidtrimki-agrariyam-pid-chas-posivnoyi-roman-leshchenko>
3. До уваги аграріїв! URL : <https://bashtanskaotg.gov.ua/news/do-uvagi-agrariiv-2022-03-23>

ПРОБЛЕМА ЕТИЧНОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Єрмоленко О.А. к.е.н., доцент,

Доцент кафедри управління державними і корпоративними фінансами
Українського державного університету залізничного транспорту (м. Харків)

Лисьонкова Н.М. к.е.н., доцент,

Доцент кафедри управління державними і корпоративними фінансами
Українського державного університету залізничного транспорту (м. Харків)

В сучасних умовах розвитку технологій імплементація моделей штучного інтелекту виступає одним з найперспективніших напрямків розвитку фінансового сектору України. Це пов'язано з тим що невід'ємним елементом процесу цифровізації економіки є саме широке поширення штучного інтелекту. А відбувається це за рахунок того, що складні ланцюжки бізнес-процесів, які спираються на сучасні інформаційні технології, є основою глобалізації світових фінансових ринків. І за рахунок цього відкриваються нові можливості для фінансового планування, прийняття інвестиційних рішень та аналізу існуючих ризиків.

Неухильно зростаючий обсяг оцифрованих даних, який розміщують в мережі Інтернет суб'єкти економічної діяльності, для стороннього спостерігача може здатися не більш ніж масивом неструктурованої інформації, проте для нейронної мережі, яка має здатність до самонавчання та озброєної машинним навчанням, цей масив є основою для процесу фінансового планування.

На даний момент представники фінансового сектора економіки використовують штучний інтелект, як один з інноваційних підходів до прогнозування ринків цінних паперів та криптовалют, побудови моделей оцінки ризику, оцінки ймовірності настання банкрутства та оцінки майбутніх грошових потоків. Крім того досліджуються можливості застосування аналогічних моделей на макроекономічному рівні, для оцінки та